

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1625**

§. 3. Quæ præmia ijs reddantur, qui cum prædictis victorijs communicant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

nem charitatis cum ipsomet Domino, tuisque proximis: peccatorum tuorum teniam, ventationum victoriam, à lapsu præseruationem, & in virtutibus omnibus augmentum, & usque ad mortem perseverantiam: Communionem ipsam iam ad unum, iam ad alterum horum finem; aut omnes simul applicando. Ut vero omnes hos fines memoria retineas, ut poteris septem petitionibus precationis Dominicæ, in quibus septem huiusmodi excellenter continentur.

Septem peti-
tiones.

Victoria sui.
c Cant. 5.5.

De Eccl. Hi-
erar. c. 3.
Ablutio
manuum.

a Apoc. 2.17.
Vide ibi Ri-
beram, &
Viegas.
Calculus
candidus.

OMNES hæ victoria in ea generali includuntur, qua quis *seipsum vincit* & abnegat perfectissima mortificatione: qua exornauit se sponsa, ut exiret obuiam dilecto suo, cum ille pulsaret peteretque aperiri sibi. nam, cum illa ex aliqua ignavia à surgendo se excusaret, eam tandem vicit: tantaque myrræ abundantia se inunxit, ut ipsam diceret: *c surrexi ut aperiem dilectu meo: manus meæ stillauerunt myrram, & digitæ mei pleni myrrha probatissima.* His verbis significans omnes eius potentias, ac sensus suauissime produxisse perfectissimæ mortificationis opera: vincendo ipsam, non solùm in rebus magnis, sed etiam in multis lictis, quas sine culpa potuisse accipere. illas tamen etiam eo solo nomine, ut se ipsam vinceret & abnegaret, adeò repudiat, ut ipsi digitæ usque ad extremitatem pleni essent myrra: ac proinde summan haberent puritatem; non solùm ab aliqua macula, sed etiam à ruga & imperfectione omni. In cuius signum etiamsi Sacerdotes manus lauerint, ac digitos, antequam sacrum inchoent; iterum in medio sacri, digitorum extremitates abluant, ut ea cæmeronia (quemadmodum ait S. Dyonilus) prædictam puritatem & munditiæ significant, quæ continuanda est & augenda, usque ad dilecti ipsius ingressum. ut ipsa domus & hospitium, quo recipitur, adeò sit mundum & fragrans: ut in eo habitando oblectetur.

§. 3. *Quæ præmia ijs reddantur, qui cum prædictis Victoriaj com-*
municant.

VT magis animeris ad pugnam, & prædictas victorias obtinendas, audi præclarissima præmia, quæ Christus Dominus noster vincenti promittit, ac reipsa dignè communicanti impertit. Nam cum dixisset a *Vincenti* dabo Manna absconditum, subiungit, *& dabo illi calculus candidum: & in calculus nomen nouum scriptū, quod nemo scit, nisi qui accipit.* Quis autem est iste calculus candidus & pretiosus, nisi ipse Christus? qui simul vicem subiit ipsius Manna, quatenus cœuias suas nutrit, ac delectat; & calculi candidi, ob speim, quam præbet æternæ vitæ, innitentem diuinitijs spiritualibus, quas communicat? Ad cuius intelligentiam est aduertendum, consueuisse olim Iudices, sua suffragia dare candidis & nigris calculis siue lapillis: Candidum dabant in fauorem Rei, quādo absolutum & liberum dimittebant; ni-

gro

groverò contrarium ferebāt suffragium. Et eodem modo in Electionibus ad officia & dignitates Reipublicæ, lapillis & calculis huiusmodi vtebantur: imò etiam ad ipsos computus: prosperos item dies cōputabant candidis calculis; tristes verò & aduersos nigris. Ita Persius: *Hunc Mainne diem numeram meliore lapillo, Qui tibi labentes apponit candidus annos.* Quæ res, cùm omnibus fidélibus illius temporis cognita esset: voluit Christus D. N. ea ratione declarare studium & fauorem, quem vincentibus exhibitus esset, dans illis calcalum candidum simul cum Manna: se ipsum sc. quasi pignus certum, quod quantum in se est, sententiā proferat abolitionis, & approbationis, benevolam valdè ac fauorabilem; qua peccata illis condonat; & æternas inferni poenas remittit; ipsosque eligit & approbat ad ipsi in celo corregnandum. Ac propterea etiam datur tanquam calculus *computatorius*, vt infinita ipsius merita & satisfactiones, tanquam titulum allegare possint, ad præmia donaque cœlestia impetranda. Cuius merita quia non sunt sufficienter remunerata, seipsum hic nobis tradit, vt ea possimus æterno eius Patri præponere, petentes, vt in nobis illa remuneret. Datur etiam candidus lapillus tanquam in signum, quod recipiens, prosperos ducet dies, annosq; fœlices: expendens eos in Dei sui obsequio cum magna cordis lætitia, & pace, ac securitate conscientiæ, cuius b. *testimonium* (vt Apostolus dixit) *eius erit gloria & solatiū*, tanquam pignus habens, q̄ sita Christo approbatus, & ad cœlestis regni hereditatē acceptus: iuxta illud Ecclesiæ *futura gloria nobis pignus datur*. Et quamvis hoc diu perduret, ac perseueret, non est tamen dies magis prosper ac dignior, qui candido lapillo notetur: quām ipsa dies fœlicis aliquius communionis, quando scilicet ipsemet Salvator actualiter est intuā ipsum cor, hoc munere fungens, vt suum coniuiam securum reddat. *unc. n.* optimè impletur illud Salomonis: *c secura mens quasi iuge connivuum*. Huc accedit q̄ Christus D. N. simul det tale pignus q̄ nō obtinet illi *niger* calculus, qui solet improbis, qui à Dæmonsuperatur, obtingere, in signū reprobationis, virtęq; infelicissimę, & calamitosissimę, quā sunt cœternū ducturi; & quorū dies futuri sunt tristes & cœrumnosi: ratio deniq; ultima, quā reddituri sunt, adeò misera: vt propter eā incurvantē poralē & æternā mortē: &c, cùm peccatores in die Iudicij, in totius mūdi cōspectu nigrū recipient suæ dānationis calculus: cōd q̄ hosti suo se subiecerint: Iustus tale pignus habeat, q̄ sit recepturus abolitionis suæ calculus candidū, & q̄ supremus Iudex tribuet eis d. *regnū* q̄ suis Electis *preparatiū est ab originem mundi*. O victoriā cœlestē, q̄ ad tale dispositum cōuiuiū! o felicē comestione, qua fœlix adeò calculus accipitur! ò anima, quæ præ timore dānationis tuæ es anxia, & vt tuā saluationē securiorē reddas valde sollicita, si certissima eius pignora, q̄ in mortali hac vita haberi possūt, habere desid eras: *vince te ipsā*, vt digna efficiaris, quæ di-

Satyra.2.

I.

b 2. Cor. 1.17

c Pro. 15.15
Calculus
niger.

d Mat. 25.34

uinu m

vnum hoc Manna sumas, cum quo dabitur tibi calculus candidus, qui de vita æterna, ad quam suspiras, securam te reddat. Ipsius enim Domini illud est verbum; et si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in eternum; & qui manducaverit meam carnem, iam habet vitam eternam; quam non auferet tibi, si perseuereris, sed & auxilium dabit ad perseverandum.

e Io. 6. 52. 55.

**2.
f 1. Tim. 1. 5.
Charitas.**

**Tract 5. in
Epist. 5. 10.
g Thre 4. 7.**

**5.
Epist. ad Da-
mascū que
incipit LXX
Lib. 33. c. 7.**

**g Isa. 28. 16.
i Pet. 1. 6.
h Cant. 8. 7.**

**i Rom. 8. 35.
Carbunc-
lue amoris.**

SED quoniam hæc aedē glorioſa, non ipſi ſoli Chriſto Domīno Noſtro, eiusque ſolis meritis ita innituntur, vt noſtra excluant, & induſtriam achaborem noſtrum: fit, vt ſimul cum diuino hoc Manna aliud nobis detur calculus candidus, qui ſemper permaneat in anima Iuſti vincentis, putitas ſcilicet vita, candor caſtitatis, & ſplendor gratiæ ſimul cum innocencia & ſanctitate: quæ virtutes omnes ac dona, quæ illam comitanunt, efficiunt. Quis autem cādidiō potest eſſe calculus, ant pretioſior, quam ſit fcharitas, quæ ſiniſ eſt precepti, & obedientie, qua illi paretur? in qua fundatur ſtentia, quæ pro noſtra ſaluatione fertur. Hæc enim dat nobis interiora pignora ad eam obtinēdam, nomine & titulo bonorum operum, quæ tanquā lapides ſunt computatorij: propter quos dabitur nobis cœlum: totque gloriæ gradus, quo illæ habent meritorum. Hæc ſpem nobis facit, quod ſimus bonam rationē reddituri; cùm anobis exigetur, facitq; dies noſtriſ latos, annos hilares, & conſolations valde ſolidas, ac cordiales. Hæc noſ à nigris calculis liberat, repellens à nobis praua opera, inconstantiam ac timiditam, quæ nos tentationibus ſubjeiunt. Hæc denique (vt S. Auguſtinus ait) diſcernit inter Filios Dei, ac Filios Dæmonis; & qui illam habent, gſicut nix ſunt candidi, & qui illa carent, ſicut carboneſ ſunt nigri.

SED multo adhuc plus candidus hic calculus ſignificat: nam ex mente S. Hieronymi & aliorum Doctorum, eſt pretioſus lapis CARBVNCVLVS, de quo iā diximus. qui (vt Plinius refert) ſolet eſſe candidus, ſicut candet ferru, cùm valde accenditur in foco: & refert Chriſtum D. N. qui glapis eſt valde probatus & pretioſos: qui admirando lumine nitet, ardetque inuiete charitatis igne, qui, cum ſacra Communione animæ coniungitur, eam ditat prelio alterius carbunculi dono: forti ſcilicet charitate, ardente, & ſplendeſte, valdeque ſimili ipſius Chriſti charitati: ita vt haqua multa non poſſim extingueſt tantam charitatē, nec flumina obruere illam: quia aedē erecto & infra-ecto animo ex hoc ſumpto cibo erit: vt cùm Apoſtolo dicat: i Quis nos ſeparabit à charitate Chriſti? ſiue ab ea, quia ipſe nos perſequitur; ſiue, quam noſ ad illum habemus. Et quiſ diuisionem faciet inter cibum ſumptum, & eum qui ſumpſit, poſtquam ex utroque factum eſt vnum: ſiigitur Chriſtus in ſacra Communione me fecit vnum ſecum; quiſ nos ab inuicem ſeparabit certus ſum ob hæc pignora, quæ ipſe met Dominus in hoc cibo mihi tribuit, quod creatura nulla poterit me ſeparare à charitate, quam mihi cum illo

com-

Plinius lib.
9. c 29.

communicat, ad ipsum enim spectat hanc vñionem conseruare, quam ipse met fecit. Aliqui etiam Doctores, per calculum hunc candidum intelligunt margaritam, seu gemmam, cuius pretium olim erat inæstimabile: præcipue cum duæ valde similes inueniebantur, quas VNIONES appellabant. Et quamvis certum sit Christum D. N. esse vnicam k *margaritam* singularem infiniti precij & valoris, cum qua nulla alia in omnibus æquari possit: est tamen eius charitas adeo immensa, vt veniat ad Sacramentum ad faciendo vñiones adeo excellentem sanctitatem communicanti iusto tribuens, vt in ea valde ipsi assimiletur; & per vñtionem amoris fiant vterque tanquam duæ margaritæ & vñiones valde sibi similes. Quamvis præcipue huiusmodi vñiones in magna æqualitate & similitudine faciat inter ipsos iustos; hos cum illis ita vñierido, vt sint tanquam cor vnum & anima vna, propterea quod panis, quem sumunt, sit vnum; & Manna, quod gustant, vnum; & vnum lapis viuus, a quo omnes hanc vñtionem accipiunt.

SED vltius adhuc extendit se magni Dei nostri liberalitas, dum vñcentibus promittit, simul cum Manna & calculo candido, se daturum in calculo *nomen nouum* scriptum tantæ excellentiæ, quod nemo scire possit, nisi qui accipit. Et quoniam nomina, quæ Deus imponit, non sunt inanicia, sed plena excellentia, quam significant: pro eodem reputatur dare illis *nomen* & dare excellentiam, qua illos honoret. Sed videamus quænam hæc sint nomina, vt ea & æstimare nouerimus, & procurare; nosque dignos redere, qui illa accipiamus.

Quod ut intelligas, aduerte; in calculo candido verbi diuini incarnati, præcipua tria nomina admirabilia esse scripta. Primum est nomen in Iesu, quod significat *Saluatorem*; quemadmodum Angelus declarauit beatissima Virginis & in S. Josepho, quod nomen etiam fuit illi in Circumcisione impositum; ed quod sanguine suo pretioso saluos erat facturus, & redempturus homines, liberando eos à suis peccatis; & pœnis æternis, quas illis erant præmeriti. Secundum nomen fuit C H R I S T I quod vñctum significat; quo nomine illum prophetæ compellatunt, ed quod futurus esset supremus Rex, & summus sacerdos & omnibus gratijs o Spiritus; diuini donis sine mensuravñctus: Tertium nomen fuit illi F I L I U S Dei; ob vñtionem Hypostaticam, ob quam primogenitus est, & in omnibus æterni Patris hæres. quemadmodum eius Pater declarauit in Baptismo, voce illa de cœlo, quæ dixit p *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui.* Hæc tria nomina sunt noua, quia nullus ante ipsum Salvatorem, in eaqua ipse excellentia illa habuit. Quæ excellentia adeo est infinita, vt ipsem solus, qui ea accepit, eam cognoscere & æstimare possit. Sed quamvis nomina sint tria, aliaque innumera sub eis lateant ex omnibus ta-

k Ma. 13. 46.

Charitas
Dei &
proximi.

4.
1 Apoc. 2. 17.

m Luc. 1. 31.
Ep. 3. 2. 21.
n Mat. 1. 21

I E S V S.

Christus.

o Ioan. 1. 14.
Ep. 6. 3. 34.
Filius Dei.

d Mat. 3. 17.

men haec vnum nomen, sicut unus est Iesu, culus illa sunt. nam vnum quoque illorum alia duo in se includit: & cum omnibus ad sanctissimum Sacramentum venit; iustisque in sacra Communione sese tradit, ut participes eos faciat magnalia, & excellentiarum, quae in his nominibus continentur; ita ut & ipsi eorundem nominum sint participes.

I
q. 1. Cor. 1. 30

IESVS.

t. 1. Ioan. 3. 3
Eccl. 1. 20.

2.
Catechesis
Mythagoge
ca. 4.
Christus
l. Deu 122. 13
Psal. 80. 17

3.
t. 1. Ioan. 3. 1
Filius DEI.

u. Isa. 62. 2.
Sponsa
Christi.

NAM primum ibi datur nobis calculis candidus cum dulcissimo nomine Iesu, facit enim officium Salvatoris, salutem & sanctitatem, quam nobis comparauit, nobis applicando. Ita ut ibi sit nobis *quiescit*, & *sancificationis*, & *redemptionis*; & modo quodam proprium ipsum nomen nobis attribuit, quatenus cooperatores suos fecit, ad ipsam nostram salutem. Quamuis enim solus ipse Jesus sit principius noster Salvator; at cum eius auxilio & gratia unusquisque saluat ac et *sancficiat seipsum*: potestque salutem & sancificationem aliorum adiuuare.

FACIT etiam nos participes nominis Christi, a quo omnes vocamur Christiani: & per Communionem (quemadmodum ait S. Cyrilus Ierosolymitanus) vocamur Christophori: quia Christum ferimus. Cuius nomen propter *unctionem*, quam significat, est quasi vnguentum per omnes animae potentias effusum, quas donis & virtutibus, oleo que deuotionis ac letitiae spiritualis vngit. Nam ex via spe petra quae in hoc Sacramento est, oleum & melfluit, quod recreat & vngit suscipientes: ut fiant spirituales Sacerdotes, Reges, & Prophetae in virtute eius, quem intra se ipsos gerunt.

DENIQUE participes nos facit supremi nominis Filiorum Dei, quod tanti facit S. Evangelista Joannes, cuius excellentias indicauimus initio primi Fractatus; & eius indicium est haec Sacramenti sumptio, siquidem datur nobis panis proprius Filiorum, qui consistit in amore, reuerentia, & obedientia erga coelestem nostrum Patrem: Qui complacet sibi in nobis, quemadmodum in Filio suo naturali, propter quem accipit nos in Filios adoptuos.

PRAETER noua sponsa & amicæ nomina, quae idem Rex coelestis annibus ipsum suscipientibus attribuit: illud in singulis earum adimplendo, quod de sua Ecclesia dixerat: uocabitur tibi nomen nouum quod os Domini nominabit. Et eris corona glorie in manu Domini, & Diadema regni manus Dei tui: non vocaberis ultra Derehita: sed vocaberis voluntas mea in ea. Vbi autem melius hoc expletur, quam in feruenti communione, quando anima tanquam sponsa, cum suo sposo coniungitur: qui honori sibi dicit coronam suam ei tanquam Reginae, ac victrixi imponere: & ut intelligat se ab ipso amari: ac proinde se teneri ad ipsum omni suo affectu & voluntate redamandum. illud vero maiorem ad fert admirationem, quod haec nomina semper dicantur noua, nam quotiescumque fit Communio, modò cum spiritu fiat,

ea re-

ea renouat hic Dominus tanta animi letitia: atque si tunc primum ea impo-
neret, confirmans & augens excellentias, quas cum illis tribuit.

OMNIA denique illa præclara, quæ de hoc diuino Sacramento eiusque
nominibus haec tenus diximus, adeò sunt excelsa & stupenda, & desiderium,
quo ipse Salvator tenetur, vt eorum participes efficiamur, adeò est vehe-
mens, vt, ad nos ad idem studium ac desiderium animandos, adiecerit illa
verba *nemo scit nisi qui accipit*: quasi diceret, date operam diligentem, vt ea
obtineatis: ipsa experientia percepturi, quantum illa valeant, absque luce
enim & amore, qui cum illis communicatur, impossibile est ea integrè co-
gnoscere, sicut dictum est.

4.

CAPVT VIII.

CAVSÆ ET RADICES NON PROFI-
CIENDI ex frequenti Communione, & earum
remedii.

IN CREDIBILI Sathanas prosequitur odio sacram Communionem, cùm
cernit insignes fructus, qui ex eius frequentatione possunt prouenire, &
hac ira excitatus renouat contra eos, qui illa frequentant, persecutionem,
quam excitauit in ipsum Christū D.N. cum per eius hostium os protulit
illa verba: *Accidit lignum in pane eius, & eradamus eum de terra viuentium*: qua-
si diceret: (vt declarat S-Hieronymus) siquidē se ipsum viuum panē appellat: ve-
nite, crucifigamus panem hanc ligno: vt ibi moriatur, quasi qui toxicū, q̄ est
venenata & cuiusdam arboris succus, in panē mitrit, vt comedentem occidat.
Quid itaq; existimas, Sathanā facere, cùm agis de Communione sumenda:
nisi quod trabem quandam, siue crucem in pane ponat, quem sumere disponis: omne mōuens lapidem vt amarum & insipidum eum tibi reddat, &
præparationē ipsam grauem faciat, ac onerosam, vt vel omnino abstineas,
vel ita malè præparatus sumas, vt qui alias est panis vitæ, occasionem tibi
præbeat mortis: quemadmodū Iudæ: de quo scriptū est, quod b post buccel-
lam introiuit in eum Sathanas: vt eum penitus perderet, si tamen superius po-
sita documenta seruaueris: in caput hostis eius consilium conuertes. coniu-
gens scilicet lignum crucis Christi, cum hoc diuino pane. nam considerans,
quanta ille pro te pertulet in cruce: panis hoc ligno transfixus vitam tibi
adferet, salutem & fortitudinem: & sic adferet commodum. At si crucem
Christi horreas, laborem fugias, c̄fugis: (vt Apostolus ait) tibi venter Deus nō
mirū erit, si horrore & fastidiū panis hui⁹ cōcipias, qui morte crucis repre-
sentat, aut ita sumas, vt nihil sumendo proficias. Et hinc incipies agnoscere
occultas causas, & radices unde exigu⁹ adeò pfectus & fruct⁹ tibi pueniat,

Sathanas o
diū in Se-
cram Com-
munionem.
a Ier. 11. 19.
ibidem.

b Ioa. 13. 27

c Phil. 3. 19